

บทที่ 9

การจัดสวัสดิการสังคมประเภทต่างๆ

A desk lamp with a blue shade is positioned on the left, casting a warm, yellowish light onto a globe of the Earth. The globe is centered in the lower half of the frame, and its reflection is visible on the surface it sits on. The background is dark, with some blurred light streaks. The entire scene is framed by a double-line white border.

สวัสดิการครอบครัว

สวัสดิการครอบครัว หมายถึง

การทำให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม เช่น การมีอาชีพที่สุจริต มั่นคง มีรายได้ที่แน่นอน เพียงพอใช้จ่ายในครอบครัว มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง มีสุขภาพดี การศึกษาดี และมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว **ปรับตัวให้เข้ากับ**

สังคมได้

คุณลักษณะของครอบครัวเป็นสุข

1. ฐานะทางเศรษฐกิจดี
2. การมีอาชีพที่มั่นคง
3. ความเป็นปึกแผ่นในครอบครัว
4. สุขภาพของสมาชิกในครอบครัว

หลักการให้สวัสดิการครอบครัว

1. บริการช่วยเหลือด้านการเงินและเศรษฐกิจ
2. บริการช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา
3. บริการช่วยเหลือเกี่ยวกับเด็กในครอบครัว

ลักษณะของผู้ที่จะได้รับสวัสดิการครอบครัว

1. ผู้มีความทุกข์เดือดร้อนจากการดำรงชีวิตส่วนตัว/
หรือเดือดร้อนส่วนรวม
2. ประสบปัญหาทางกฎหมายและคดีความ
3. หัวหน้าครอบครัวไม่สามารถเลี้ยงดูได้ (ตาย
ทอดทิ้ง เจ็บป่วย สูญหาย)
4. เป็นผู้ไร้ที่พึ่ง

การวางแผนครอบครัว

การพิจารณากำหนดความเหมาะสมเกี่ยวกับ
ครอบครัวแต่ละครอบครัว โดยเปรียบเทียบกับสภาพ
เศรษฐกิจ สังคม อื่นๆ ได้แก่ การเตรียมการว่าจะสมรส
เมื่อใด ควรมีบุตรทันทีหรือไม่ บุตรคนที่สองควรเว้น
ระยะห่างเมื่อใด ควรมีบุตรทั้งหมดกี่คน

วัตถุประสงค์ของการวางแผนครอบครัว

1. เว้นระยะการมีบุตรในเวลาที่ไม่ต้องการ
2. ส่งเสริมการมีบุตรในเวลาที่ต้องการ
3. ควบคุมการมีบุตรให้เหมาะสมกับอายุของคู่สมรส
4. พิจารณาความเหมาะสมของจำนวนบุตรให้

สัมพันธ์

กับฐานะความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัว

ข้อดีของการวางแผนครอบครัว

1. ลดอัตราการเจ็บป่วย/การตายของมารดาและทารก
2. ป้องกันการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย
3. ช่วยให้เด็กมีสุขภาพกายใจที่ดี
4. ช่วยให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มพูน มีเงินออม
5. คนในครอบครัวมีสุขภาพจิตดี
6. มรดกมีเพียงพอสำหรับลูกหลาน
7. พ่อแม่มีเวลาว่าง มีงานอดิเรก ได้พบปะเพื่อนฝูง

สวัสดิการเด็กและเยาวชน

ประเภทของปัญหาเด็กและเยาวชน

1. เด็กกำพร้าและเด็กถูกทอดทิ้ง
2. เด็กพิการ
3. เด็กกระทำความผิด

หลักการให้สวัสดิการเด็กกำพร้าและถูกทอดทิ้ง

1. การหาครอบครัวทดแทน
2. การให้เด็กอยู่ในสถานแรกรับ/สงเคราะห์
3. การมอบเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
4. การสงเคราะห์เด็กให้อยู่กับครอบครัวของตนเอง

หลักการให้สวัสดิการเด็กพิการ

1. จัดให้อยู่ในสถานสงเคราะห์ห้กรณีไม่มีผู้อุปการะ
2. มอบอวัยวะจำลอง และส่งเสริมการประดิษฐ์อวัยวะจำลอง
3. รณรงค์ป้องกันความพิการแก่ครอบครัว
4. จัดให้มีโรงเรียนสอนพิเศษ
5. จัดตั้งโรงพยาบาลพิเศษรักษาอาการทางใจและทางสมอง

หลักการให้สวัสดิการเด็กกระทำความผิด

1. อายุ 7-18 ปี ให้อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
2. ให้ปัจจัย 4 ฝึกอาชีพ หารายได้ และกิจกรรมอื่น
3. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเพื่อแก้ไขปัญหา

ความประพฤติ

หลักการให้สวัสดิการเด็กกระทำคามผิด

จัดให้มีศาลเยาวชนและครอบครัว ดำเนินการ
พิจารณาคดีเด็กกระทำผิด โดยมีข้อลงโทษ ต่างๆ เช่น
ปล่อยตัวโดยไม่มีเงื่อนไข ปรับ ปล่อยตัวอย่างมีเงื่อนไข
และให้อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ

A desk lamp with a blue and black adjustable arm is positioned on the left, casting a warm, yellowish light onto a globe of the Earth. The globe is centered in the lower half of the frame, showing the continents of Africa and Europe. The background is dark, with a subtle blue and purple gradient. The entire scene is framed by a white double-line border.

สวัสดีกิจการสตรี

การจัดสวัสดิการสตรี คือ

จัดให้มีมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี เพื่อให้ถูก
เอาเปรียบและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนสตรีไปประกอบ
ธุรกิจทางเพศ

หลักการจัดสวัสดิการสตรี

1. คุ้มครองและพัฒนาอาชีพผู้พ้นโทษตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการ ค้าประเวณี พ.ศ. 2539
2. สงเคราะห์และฝึกอาชีพแก่เยาวชนสตรีผู้ด้อยโอกาส ทางสังคม
3. ตรวจสอบสถานภาพของหญิงไทยอายุระหว่าง 14-36 ปี ที่ขอหนังสือเดินทางไปต่างประเทศ

หลักการจัดสวัสดิการสตรี

4. ให้คำปรึกษาแนะนำ แนะนำอาชีพและให้ความช่วยเหลือสตรีที่ประสบปัญหาทางสังคม

5. จัดตั้งศูนย์ประสานการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกบังคับค้าบริการทางเพศ

A desk lamp with a blue shade is positioned on the left, casting a warm, yellowish glow onto a globe of the Earth. The globe is centered in the lower half of the frame, showing the continents of Africa and Europe. The background is dark, with a subtle gradient from blue at the top to purple and red at the bottom. The entire scene is framed by a white double-line border.

สวัสดิการผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ คือผู้ที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ตามการเกษียณอายุราชการ ปัญหาสำคัญของผู้สูงอายุ คือ ความเชื่องช้าของร่างกาย ความวิตกกังวล ไม่กล้าตัดสินใจ และมีปัญหาด้านการปรับตัว

ปัญหาที่จำเป็นต้องให้สวัสดิการสังคม

ปัญหาทางร่างกาย ความเสื่อมโทรมของกล้ามเนื้อ
สายตา ระบบการทำงานของร่างกาย ระบบโลหิต การหายใจ
การเจ็บป่วย

ปัญหาการสูญเสียหน้าที่และอำนาจทางเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านอารมณ์ อารมณ์ร้าย หงุดหงิด น้อยใจ

ซึมเศร้า อารมณ์หวนไหว

ปัญหาความกลัว กลัวตาย กลัวถูกทอดทิ้ง

บทบาทของรัฐกับปัญหาผู้สูงอายุ

บทบาทด้านมนุษยธรรม การช่วยเหลือด้านสุขภาพ

อนามัย

บทบาทด้านการพัฒนา การวิเคราะห์ วิจัย รวบรวม

ข้อมูล ผู้สูงอายุ และการพัฒนาวิชาการด้านผู้สูงอายุ

คุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์

อายุ 60 ปี ขึ้นไป

ไม่เป็นโรคเรื้อรังหรือโรคติดต่ออันตราย

ไม่พิการหรือพ้นเพื่อน

ต้องมีความจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ทุกข์ยาก

ขาดคนอุปการะ มีที่อยู่อาศัยแต่ไม่มีผู้อาศัยอยู่ด้วย หรือ อยู่

กับครอบครัวไม่มีความสุข

ประเภทของการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

ประเภทสามัญ รัฐจัดให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ประเภทเสียค่าบริการ รัฐจัดให้แต่ต้องเสียค่าบริการ
ตามที่พักอาศัยรูปแบบต่างๆ

ประเภทพิเศษ ผู้สูงอายุต้องจ่ายค่าสิ่งก่อสร้าง พัก
อาศัยได้เฉพาะผู้สูงอายุและคู่สมรสเท่านั้น เมื่อถึงแก่กรรม
ทรัพย์สินตกเป็นของกรมประชาสงเคราะห์

ประเภทของสวัสดิการผู้สูงอายุ

การให้คำปรึกษา ให้การศึกษา

ช่วยเหลือทางกฎหมาย

บริการนันทนาการ

การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ

ให้การดูแลในช่วงกลางวัน

คลินิกผู้สูงอายุ

ประกันรายได้ จัดหางาน

ประเภทของการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

ประเภทสามัญ รัฐจัดให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ประเภทเสียค่าบริการ รัฐจัดให้แต่ต้องเสียค่าบริการ
ตามที่พักอาศัยรูปแบบต่างๆ

ประเภทพิเศษ ผู้สูงอายุต้องจ่ายค่าสิ่งก่อสร้าง พัก
อาศัยได้เฉพาะผู้สูงอายุและคู่สมรสเท่านั้น เมื่อถึงแก่กรรม
ทรัพย์สินตกเป็นของกรมประชาสงเคราะห์

เอกสารเพิ่มเติม

- มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/stan16/16.htm

A desk lamp with a blue shade is positioned on the left, casting a warm, yellowish light onto a globe of the Earth. The globe is centered in the lower half of the frame, and its reflection is visible on the surface it sits on. The background is dark, with a subtle blue and purple gradient. The entire scene is framed by a white double-line border.

สวัสดิการคนพิการ

คนพิการ

ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจอันเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างคนปกติได้ เช่น ตาบอด หูหนวก แขน ขาพิการ ซึ่งความพิการอาจได้มาโดยกำเนิดหรือได้รับอุบัติเหตุภายหลัง

ประเภทของคนพิการ

1. พิการทางร่างกาย ตาบอด หูหนวก แขน ขา พิการ
2. พิการทางจิตและสมอง ปัญญาอ่อน โรคจิต โรค

ประสาท

ปัญหาของคนพิการ

1. ปัญหาด้านร่างกาย การสื่อสาร การเดินทาง การ
เจ็บป่วย
2. ปัญหาความผิดปกติด้านจิตใจ มีปมด้อย โกรธง่าย
ก้าวร้าว ระราน ประพฤติผิด คืออื่น
3. ปัญหาทางสังคม เป็นภาระครอบครัว ขอดทาน ถูก
ทอดทิ้ง

สวัสดิการของคนพิการ

1. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกาย การช่วยเหลือ
คุ้มครอง รักษา พัฒนาการแพทย์
2. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา มีสถาน ศึกษา
เฉพาะ หรือเปิดโอกาสรับคนพิการเข้าเรียน
3. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ปรับเปลี่ยน
ทัศนคติ
4. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ ส่งเสริมอาชีพ

สวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำ

ความต้องการของผู้ต้องขัง

1. ความต้องการด้านร่างกาย อาหาร การออกกำลังกาย การพักผ่อน

2. ความต้องการด้านจิตใจ การติดต่อสื่อสาร การเยี่ยมเยียนของญาติ

3. ความต้องการด้านสังคม การเป็นที่ยอมรับ

ความต้องการของผู้ต้องขัง

4. ความต้องการความปลอดภัย ความปลอดภัยในชีวิต
เศรษฐกิจ และความสบายใจ

5. ความต้องการแสดงตัวตน ต้องการพิสูจน์ตัวเอง
ต้องการความก้าวหน้า ต้องการอิสระเป็นตัวของตัวเอง

การแบ่งประเภทของผู้ต้องขังเพื่อให้สวัสดิการ

1. ประเภทคือด้าน เป็นอาชญากร โดยอาชีพ
2. ประเภทมีความหวังที่จะแก้ไขได้
3. ประเภทพอแก้ไขได้

การจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง

1. บริการฝึกอาชีพ การสร้างรายได้ มีอาชีพติดตัว
2. ให้บริการทางการศึกษา ระดับอ่านออกเขียนได้
มัธยมศึกษา (กศน.)
3. ให้บริการทางจิตวิทยา การฟื้นฟูสภาพจิตใจ การ
อบรมทางศาสนา การอบรมทางสังคม
4. ให้บริการหลังจากพ้นโทษในระยะแรก อยู่บ้านกึ่ง

วิถี

การสงเคราะห์ผู้พิการ

1. บริการฝึกอาชีพ การสร้างรายได้ มีอาชีพติดตัว
2. ให้บริการทางการศึกษา ระดับอ่านออกเขียนได้
มัธยมศึกษา (กศน.)
3. ให้บริการทางจิตวิทยา การฟื้นฟูสภาพจิตใจ การ
อบรมทางศาสนา การอบรมทางสังคม